

Les sales, amb tres pams d'aigua; les escales, unes cascades, i la roba de les perxes, tota xopa. Tret de la visita del papa Benet XVI, la imatge més famosa de la Ciutat de les Arts i les Ciències de València correspon a la inundació del Palau de les Arts Reina Sofia –la peça més cara i ostentosa– ocorreguda la tardor del 2007. Santiago Calatrava, el seu arquitecte, va atribuir-ho als moviments de terra que van efectuar-se, precisament, amb motiu de la Trobada Mundial de les Famílies del 2006. “Han taponat el flux natural del riu”, va justificar-se.

Qui avui observa l'aspecte exterior del Palau pot pensar que les arrugues que presenta el trencadís són degudes a alguna altra catàstrofe meteorològica, però no és així. El deteriorament ha estat progressiu, com els sobrecostos de l'edifici. Allò que havia de ser una torre de telecomunicacions –els socialistes van acordar-ho amb Calatrava abans d'abandonar el Consell– va derivar en un moderníssim recinte operístic que havia de costar 84 milions d'euros. En canvi, va generar una despesa de 434 milions, i els maldecaps no s'han acabat encara.

La Generalitat Valenciana, que en principi va negar-se a gastar-se més diners per a solucionar els desperfectes existents, ara es mostra oberta al diàleg amb l'arquitecte. Curiosament, sembla ser ell qui es troba en una posició de força, després d'haver ingressat 44 milions per redactar i executar el projecte. Vora la meitat dels honoraris que ha percebut per la Ciutat de les Arts i les Ciències –94 milions en total, abonats als seus comptes a Suïssa– procedeixen del Palau.

Si es coneixen les xifres concretes del macrocomplex és perquè el diputat Ignacio Blanco, d'Esquerra Unida, ha pogut accedir a la informació que la Generalitat de Francisco Camps guardava amb pany i clau. El socialista José Camarasa

Rita Barberà i Francisco Camps escolten les explicacions de Santiago Calatrava davant una maqueta

L'aigua al coll

Havia de costar 331 milions d'euros i en va costar 1.102 milions. El 8,5% del total va ingressar-lo l'arquitecte Santiago Calatrava als seus comptes de Suïssa. Encara avui la Ciutat de les Arts i les Ciències de València és un espai inacabat. I per si no en tenia prou, busca llogater.

s'havia fet un fart de demanar-la, però el govern valencià sempre li contestava que calia preservar-ne la confidencialitat.

Blanco va estrenar-se a les Corts valencianes el juny del 2011, i al cap de

nou mesos, amb Alberto Fabra a la presidència, van habilitar-li una habitació de 70 metres quadrats al Museu de les Ciències Príncep Felip. La paperassa que volia consultar ocupava caixes i caixes

de la Ciutat de les Arts i les Ciències.

apilades per tota la sala. L'única informació que li van ocultar són els plànols dissenyats per Calatrava, pels drets de propietat intel·lectual.

Durant quatre dies, Blanco va poder constatar que cap dels contractes no incloïa clàusules de confidencialitat. Va demanar on eren i ningú li ho va saber dir. Ni tan sols la directora d'organització del Consell en època de Camps, Henar Molinero, a qui Fabra va situar com a directora general de CACSA, l'empresa pública que gestiona la joia de la corona dels grans projectes de la Generalitat. Això sí, Molinero va posar a l'abast del diputat d'EUPV un recull de les factures cobrades per les empreses que van participar en el procés de construcció.

Els 1.102 milions d'euros que ha costat com a mínim la Ciutat de les Arts i les Ciències no inclouen les despeses de manteniment ni el material adquirit. En canvi, s'hi comptabilitza la maqueta

dels tres gratacels –anomenats Alacant, Castelló i València– i un altre gran edifici horitzontal –Mediterrani– que Camps i Calatrava havien previst com a cirereta del pastís: centenars d'habitatges i oficines que finalment no es van dur a terme: calien 350 milions d'euros i ningú no va gosar posar-los damunt la taula. “Sort que no es van fer aquelles torres”, sospira Blanco, “perquè ara tindriem un cas idèntic al de l'aeroport de Castelló”. La crisi ja era entre nosaltres.

La mateixa crisi que va escapar l'altra peça que Calatrava va idear en exclusiva per a Camps: l'Àgora, d'utilitat reduïda –des que va inaugurar-se, ara fa més de quatre anys, únicament ha estat obert el 6% dels dies– i materials inservibles: les ales que havien de conformar una papallona mòbil jauen al voltant de l'edifici, rovellades i abandonades. Un material que s'ha pagat però que no s'ha instal·lat, a més, per la manca de seguretat i els precedents de l'arquitecte a Bilbao, Oviedo i Venècia. En tots tres casos ha anat a judici, i a Oviedo fins i tot va haver d'indemnitzar l'asseguradora Allianz amb 3,5 milions d'euros pel despreniment d'una ala del palau de congressos.

Els sobrecostos de CACSA jugaven a favor de Calatrava. Blanco va poder esbrinar que l'arquitecte s'embutxacava fins el 12,5% de les despeses extraordinàries de cada treball. Tret de l'Oceanogràfic, l'únic element que no va dissenyar ell, cada obra representava uns emoluments inicials i un augment considerable vinculat a les despeses addicionals. Fins i tot quan l'errava, perquè revestir novament la sala de fusta del Palau de les Arts va incrementar set milions d'euros el cost de l'obra, vora un milió dels quals va ser per a ell.

La Generalitat Valenciana encara deu préstecs per valor de 700 milions d'euros. Ha calgut una ampliació de capital i injectar-hi 21 milions per sufragar el manteniment dels edificis. El pla de sanejament que va endegar el Consell l'any 2010 culminava l'estiu passat amb l'anunci d'un ERO que ha afectat el 40% de la plantilla. 108 dels 325 treballadors han deixat CACSA, una manera dràstica d'atacar el principal capítol de despesa del recinte: un de cada quatre euros del pressupost de l'any passat va dedicar-se a personal. La Ciutat de les Arts i les Ciències s'ha convertit, de fet, en una

agència de col·locació de persones pròximes al PP.

“És un sistema feudal”, admet una treballadora de la casa que, no obstant això, explica que els comiats han arribat “a tots i cadascun dels departaments de CACSA”. La majoria dels que tenen contracte de mileurista van entrar a través d'empreses de treball temporal o com a becaris. Mai, però, no s'ha convocat cap concurs públic, sinó que era una empresa pública de règim privat: els seus rectors decidien a cada moment qui hi entrava a treballar i qui no. La reacció contra l'ERO ha estat minsa en comparació del de RTVV.

Miguel Navarro, ex-director general de CACSA i de Terra Mítica, actualment assessor d'obres del Palau de les Arts, no ha estat inclòs en la llista de despatxats. “S'ha quedat gent molt menys preparada que altra que han fet fora”, afegeix la font abans esmentada. “La gent té por i calla mentre la direcció fa i desfà al seu gust. Potser té a veure amb la domesticació que hem patit tots aquests anys: hem vist les irregularitats que hi ha hagut i les hem interioritzades sense cap problema. La gent s'estima més anar amb bona cara que plantar-los-la a ells”.

Les visites han caigut ostensiblement. Tret de l'estiu, quan els turistes estrangers –especialment, russos i italians– envaeixen el complex, el públic escolar és el més habitual. CACSA acaba de treure a la venda un passe anual a un preu molt competitiu a fi de captar veïns de la ciutat que hi viuen d'esquena. La Generalitat, al seu torn, insisteix que es tracta del monument més visitat de l'Estat espanyol, per davant de la Sagrada Família i de l'Alhambra.

Quan uns estudiants de periodisme valencians van demanar al vice-president del Consell, José Ciscar, d'on havia extret aquesta informació, els va respondre que ho havia llegit en *El Diario Vasco*. CACSA compta com a visitant qualsevol persona que supere el torniquet d'accés, haja abonat o no el tiquet corresponent. La part inferior del Museu de les Ciències, per exemple, és d'accés gratuït.

Ciscar també ha assegurat que la Ciutat de les Arts i les Ciències ha generat 40.000 llocs de treball i que ha tingut un impacte econòmic superior als 300 milions d'euros. Blanco respon que “el veritable impacte han estat els 1.100

Ignacio Blanco és diputat d'Esquerra Unida del País Valencià a les Corts valencianes. Ha tingut accés als contractes que Santiago Calatrava ha signat amb la Generalitat Valenciana.

milions que ens han costat als valencians els capricis del PP". Segons ell, "el Palau de la Música [construït pels socialistes als anys vuitanta] va costar molt menys i acull molta més programació".

Una eixida al desfici. Dos dels set edificis de què consta el conjunt arquitectònic –el pont de l'Assut de l'Or és d'accés lliure, òbviament– ja estan sota gestió privada. L'un, l'Oceanogràfic, depèn de fa nou anys d'una filial de Parques Reunidos, l'empresa responsable del parc d'atraccions de Madrid i de 37 espais d'oci més. A la filial en qüestió participen el constructor alacantí Andrés Ballester i la família Lladró. L'altre lloguer en vigor, el de l'Umbracle, funciona com a discoteca i terrassa elitista en poder d'Ocio y Entretenimiento Costa Este, SL. El contracte, van signar-lo abans que s'acabara l'obra i entre els accionistes destaca Explotaciones Sierra Mariola, SL, de la família Broseta.

Ignacio Blanco: "El veritable impacte econòmic han estat els 1.102 milions de despesa"

Per gestionar l'Oceanogràfic –segons els experts, l'única part rendible del macrorecinte lúdic– l'empresa adjudicatària ha pagat un cànon descendent –3,7 milions el 2008, 3,4 milions el 2009 i 1,5 milions el 2010– alhora que la Generalitat n'abonava un de fix –1,5 milions– a què s'afegeix la revisió anual de l'IPC. El contracte expira enguany i Parques Reunidos no sols aspira a renovar-lo, sinó que ha proposat a la Generalitat d'obtenir el control del Museu de les Ciències i de l'Hemisfèric. No n'hi ha per menys: en aquest temps, CACSA ha assumit les

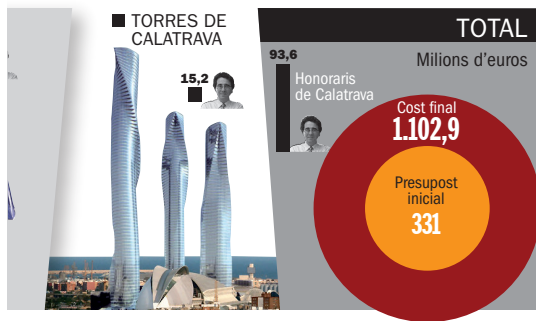
despeses de material i ha facilitat la feina a Parques Reunidos.

De la seua banda, Parques Reunidos s'ha vist immersit en el *cas Gürtel* per la seua relació amb CACSA. Divendres passat, 22 de març, una responsable de la filial valenciana, Mercedes Añó, va haver de declarar davant el magistrat del TSJCV José Ceres per la presència de correus electrònics que certifiquen el pagament a Orange Market de serveis que aquesta empresa havia prestat a la Generalitat Valenciana sense cap concurs previ. El cobrament, s'efectuava a través d'empreses diverses, entre les quals CACSA i Parques Reunidos. Per aquest fet –per la presència del seu nom en els documents que indiquen aquests pagaments– ha estat novament imputada Dora Ibars, directora general de Promoció Institucional durant l'etapa de Camps. Curiosament, la persona que alhora signava les multes a ACPV per les emissions de TV3, unes sancions que el Tribunal Suprem ha considerat nul·les.

En el cas de l'Umbracle, el negoci també és sucós. L'empresa concessionària paga 90.000 euros més IVA cada any per 6.500 metres quadrats de terrassa, 580 de discoteca, 200 de magatzem i uns 70 d'oficines, amb places d'aparcament incloses. El diputat Blanco estima un preu de mercat deu vegades superior.

La Generalitat ja coneix l'interès de Parques Reunidos, l'empresa madrilenya que controla 72 parcs temàtics, aquàtics i zoològics arreu del planeta. Malgrat les simpaties que hi puga tenir, caldrà que convoque un concurs públic per l'arrendament de les instal·lacions. I aquesta és l'ocasió que esperava Rain Forest Diseño (RFD) per ficar-hi cullerada.

Molt més modesta, RFD és una empresa amb seu a Madrid i dos zoològics de concepció innovadora –a l'aire lliure– en funcionament: el Bioparc de València

i el Bioparc de Fuengirola (Màlaga). Els seus responsables no han tingut inconvenient a criticar la competència de l'Oceanogràfic, que consideren deslleial per les entrades que regala la Fundació Turisme València (dependent de l'Ajuntament) i, sobretot, per la injecció permanent de diners públics per part de la Generalitat.

Després de cinc anys al País Valencià, Bioparc s'ha consolidat com una alternativa viable enmig d'un panorama descoratjador. Els 70 milions que van invertir-hi troben rendibilitat i els seus propietaris s'animen a ampliar el negoci. És per això que també opten a gestionar l'Oceanogràfic, el Museu de les Ciències i l'Hemisfèric, encara que no ho tindran gens fàcil. El tracte preferent que ha rebut Parques Reunidos fa pensar que està més ben situada per a llogar CACSA.

RFD, però, s'ha afanyat a avisar que està "preparada per a realitzar plans de viabilitat d'uns altres projectes, així com per a assumir la gestió de parcs ja existents", tota una declaració d'intencions.

Els lligams amb el País Valencià no se circumscriuen al Bioparc. El disseny del Terra Natura, el zoològic adjacent a Terra Mítica construït com a reclam per a la zona, és seu. I l'experiència dels valencians tampoc no ha estat positiva: el cànon anual que Terra Natura havia de pagar a la Generalitat per ubicar-se als seus terrenys mai no s'ha fet efectiu.

Més d'un milió anual que, segons la Sindicatura de Comptes, s'ha pagat en espècie: 16.400 entrades per a discapacitats i malalts mentals que repartirien les conselleries d'Educació i de Benestar Social. L'ex-consellera de Turisme Lola Johnson ha precisat que es poden utilitzar fins el 31 de desembre del 2013. Com que el conveni entre la Generalitat i Terra Natura es remunta al 2010, les entrades acumulades ja superen les 65.000. Però alerta, que el temps s'esgota.

El director Luis García Berlanga va recomanar d'aixecar una ciutat del cinema a Sagunt. A Eduardo Zaplana va agradar-li la idea, però va situar-la a Alacant per tal de repartir els premis. Els platós reuneixen les últimes tècniques, però són víctimes de les disputes de la Generalitat, l'empresa concessionària i la Unió Europea.

Foc creuat

De totes les històries que va crear el director de cinema valencià Luis García Berlanga, la més berlanguiana és la que ha seguit a la seua mort. La Ciutat de la Llum que va idear travessa una situació tragicòmica que recorda els seus millors treballs. L'atzucac jurídic-polític és d'una magnitud que fins Groucho Marx n'hauria gaudit. A Federico Fellini tampoc no li hauria desagradat un guió com aquest.

Quan l'any 2000 García Berlanga planteja a Eduardo Zaplana la possibilitat de crear uns estudis cinematogràfics de primer nivell, capaços de competir amb Madrid i Barcelona, situa el seu dit sobre Sagunt: la capital del Camp de Morvedre era pròxima a València, tenia un entorn patrimonial espectacular i necessitava un impuls que esmorteïra el desànim imperant des de la reconversió industrial.

El president de la Generalitat, que rumiava un parc temàtic sobre el cinema, va fer seua la proposta però va estimar-se més traslladar-la a Alacant. València tenia en marxa les obres de la Ciutat de les Arts i les Ciències, i a escassos quilòmetres s'acabava d'inaugurar el circuit de Xest. A Benidorm s'enllestia Terra Mítica, i Alacant, mentrestant, es mantenia en un segon pla, envaïda per una sensació de menysteniment.

El 2002 van iniciar-se les obres i el 2005, ja sota la presidència de Francisco Camps, la Ciutat de la Llum va passar a ser una realitat palpable: 11 platós, entre els quals un d'aquàtic que era capdavan-

ter internacionalment, amb l'empremta d'una autoritat en la matèria, l'arquitecte nord-americà Gary Bastian, que havia prestat els seus serveis a la Paramount... Paramount, precisament, va signar dos contractes d'assessorament amb la Ciutat de la Llum, un dels quals incloïa aconsellar Terra Mítica sense tenir-hi un euro en accions.

El 75% de les despeses de realització de la Ciutat de la Llum van anar a càrrec de la Generalitat, i el 25% restant, de l'empresa Producciones Aguamarga, SL, que manllevava el nom a la partida on s'assentaven els estudis, ubicats al sud d'Alacant, davant la darrera franja de costa salvatge de la comarca, envoltats de superfície industrial. El cap visible de la mercantil era Berlanga mateix, a qui acompanyaven, entre més, l'ex-director general de RTVV Amadeu Fabregat; el productor José Miguel Ferrándiz; el president de Warner Lusomundo, José Antonio Sáiz de Vicuña; el notari valencià Carlos Pascual; l'assessor jurídic Àngel Ramón Salas, o José Luis Olaizola, productor de la majoria de pel·lícules de

EFE

EFE

La Generalitat no sols ha sufragat la Ciutat de la Llum, sinó que ha subvencionat amb més de 12 milions d'euros els escassos rodatges que s'hi han fet. Dalt, Francisco Camps i Luis García Berlanga, el 26 de juny del 2006, quan va inaugurar-se l'escola de cinema adjacent al recinte.

Berlanga. La despesa calculada ascendia a 240 milions d'euros, si fa no fa com la prevista inicialment a Terra Mítica. Com en aquell cas, les previsions van fer curt i el desemborsament final seria molt superior. La Generalitat el quantifica en 265 milions, però l'oposició està convençuda que la quantitat global ultrapassa els 300 milions. A tocar mateix s'hi va aixecar una escola de cinematografia que havia d'assortir els estudis de futurs genis, un somni que Berlanga covava de temps antic.

Quan Zaplana és substituït per Camps i la batalla entre tots dos agafa volada, el segon compra el 25% de la Ciutat de la Llum que pertanyia a Producciones Aguamarga. De reductes zaplanistes, Camps no en volia més, i aquell cop a la taula buscava tot just això, deixar clar que els estudis de cinema d'Alacant no serien un refugi pels irredemptos com podia ser-ho la Diputació o tants ajuntaments. Fet i fet, la Ciutat de la Llum sempre ha tingut al capdavant polítics del PP, tot sovint ex-regidors de la ciutat d'Alacant que hi han trobat recer.

En qualsevol cas, la Generalitat va cedir la gestió dels estudis cinematogràfics a la filial de Producciones Aguamarga creada a l'efecte –Aguamarga Gestió de Estudios, SL– una cohabitació que mai no va resultar fàcil i que, de fet, ha acabat com el ball de Torrent. Segons l'administració valenciana, l'adjudicació va seguir el criteri d'*intuitu personae*, en atenció a la persona. Un cop mort Berlanga, el

trencament del contracte que perseguia de feia temps el govern valencià hauria d'haver sigut més assequible, però tampoc no ha estat així.

Les divergències entre la Generalitat i Aguamarga es remunten a l'inici de la relació conjunta. El productor Sáiz de Vicuña va preferir rodar el seu film *¡Gool 2! Viviendo el sueño* en uns estudis alemanys per comptes de la Ciutat de la Llum. De la seua banda, Antonio Marsilla, un dels administradors de l'empresa concessionària, va exercir com a productor d'*Astérix y Obélix en las Olimpiadas*, que havia rebut ajudes de la Generalitat per tal de promocionar el complex. El protagonista principal n'era Gérard Depardieu, amb qui Francisco Camps va fotografiar-se content i estarrufat.

El govern que presidia va repetir aquesta fórmula com si fóra la de la Coca-Cola. La finalitat era popularitzar els estudis sense reparar en les despeses que això poguera comportar. Dit d'una altra manera, calia atraure rodatges importants encara que els productors abonaren únicament l'hotel i la manutenció de l'equip. Però ni així no va tirar endavant, la Ciutat de la Llum: l'any 2008, només s'hi havien enregistrat vuit pel·lícules, totes espanyoles i produïdes per la mateixa persona, Gerardo Herrero. El 90% dels estudis estaven inutilitzats.

La passivitat d'Aguamarga a l'hora de captar nous rodatges va esclatar el 2010, l'any de la mort de Berlanga, quan la Generalitat va comminar-los a abando-

nar la gestió del projecte. Els propietaris d'Aguamarga s'hi van negar-se de ple, sota l'argument que el contracte tenia vigència fins l'any 2014, però el govern valencià va recordar-los aleshores que l'acord era *intuitu personae*, i que aquella persona ja no hi era.

Abans de morir-se, García Berlanga no va poder evitar una confessió que guardava en secret: "No podia dir-ho, però van obligar-me a fer la Ciutat de la Llum a Alacant. Jo sempre vaig preferir la ubicació de Sagunt, que era el lloc perfecte. D'altra banda, el nom de la Ciutat de la Llum em sembla horrorós. M'hauria agradat més Estudis Blasco Ibáñez, però no vaig rebre el vist-i-plau de la Generalitat".

Malgrat les tibantors entre les dues parts, el contracte es manté en rigorós secret. La diputada del PSPV-PSOE a les Corts valencianes Eva Martínez l'ha demanat insistentment, sempre sense èxit. Se sap, això sí, que Aguamarga no rebia de la Generalitat el cànon estipulat en el contracte, i que la Generalitat, per la seua banda, se sentia estafada per Aguamarga, incapaç de rendibilitzar unes instal·lacions punteres. Les demandes judicials han estat recíproques.

Com en el cas de Terra Mítica, les expropiacions forçoses dels terrenys sobre els quals s'erigiria la Ciutat de la Llum han portat cua. La Generalitat va aprovar a corre-cuita un pla especial que en justificara l'interès públic i els afectats van recórrer contra aquesta decisió. El

TSJCV va avalar l'actuació de l'administració, però el Tribunal Suprem, el febrer del 2011, va fallar a favor dels antics propietaris.

La sentència que va emetre acusa la Generalitat Valenciana de "fer una reserva d'1.397.030 metres quadrats sense que se sàpiguen les finalitats concretes que tindran, ni la utilitat social que tindran ni quants habitatges protegits hi ha previstos". Segons el Suprem, la memòria del pla especial en qüestió "és un exemple paradigmàtic d'indeterminació i de vaguetat extrema, en tant que no permet conèixer la finalitat concreta dels usos que justifiquen l'expropiació". Els propietaris dels terrenys exigien a la Generalitat 42 milions d'euros més.

Quan Eva Martínez ha preguntat en comissió parlamentària de quina manera pensa executar la sentència la Generalitat, els seus responsables han suggerit l'opció de retornar les parcel·les on no s'ha construït als expropiats d'ara fa 13 anys, i efectuar un pagament extraordinari als propietaris d'aquelles on sí que s'han fet obres.

La segona clatellada. El litigi pels terrenys corria paral·lel a un altre de molt més preocupant. La Unió Europea, a partir de la denúncia de dos estudis de cinema europeus, va començar a estudiar el 2008 si el finançament públic de la Ciutat de la Llum s'ajustava a dret. La comissària de la Competència, Neelie Kroes, avançava aleshores que la Comissió Europea estava preocupada "perquè l'important finançament públic ha permès a la Ciutat de la Llum falsejar la lleial competència en el mercat europeu d'estudis cinematogràfics".

Unes ajudes que no sols tenien a veure amb la construcció, sinó també amb la promoció: fins el 2008, la Generalitat havia pagat 12 milions d'euros de subvenció a les produccions que rodaven al seu recinte. *Astérix y Obélix en las Olimpiadas*, per exemple, se'n van endur 4,5 milions. Mentrestant, les pèrdues anuals del complex voltaven els 20 milions.

Després que el maig del 2012 Alberto Fabra es reunira a Brussel·les amb el comissari europeu de la Competència, Joaquín Almunia, el president valencià en va regressar inquiet: "Les notícies no són bones, ens preocupa aquest tema", va limitar-se a expressar. La britànica

Eva Martínez, diputada del PSPV-PSOE a les Corts valencianes, és l'actual responsable del seu grup en matèria de grans projectes. Coneix a fons el cas de la Ciutat de la Llum.

Pinewood, el principal estudi europeu de cinematografia, havia convençut els organismes de la UE que les ajudes públiques a la Ciutat de la Llum vulneraven la lliure competència.

Un cop es va conèixer la integritat de la resolució, la Generalitat es va quedar sense capacitat de resposta. L'organisme europeu no trobava cap raonament a la construcció d'uns estudis com aquells a Alacant, atès que "la Ciutat de la Llum és una inversió nova en una regió en què no estan establertes empreses productores de cinema, ni espanyoles ni internacionals". La Comissió Europea (CE) no percep cap benefici en la seua explotació, fins al punt que assevera que "un inversor privat no hauria invertit en aquest projecte". "El valor del projecte és negatiu i, per tant, la inversió no resultaria viable per a un inversor privat racional", explica la CE. "Invertir en el mercat borsari hauria resultat molt més interessat per un inversor de mercat prudent", conclou, a més de tenir la certesa que "un prestamista privat mai no hauria

concedit un préstec participatiu o qualsevol altre crèdit al projecte, ja que el flux de caixa del projecte era insuficient per a poder afrontar el pagament del deute assumit". "Un inversor privat", remarca la decisió de la CE, no hauria dut a terme en aquestes condicions la inversió efectuada per la Comunitat Valenciana a la Ciutat de la Llum, motiu pel qual la Comissió ha de considerar que la totalitat de la inversió pública en aquest projecte és constitutiva d'ajuda il·legal".

La CE demana a la Generalitat que retorne a les arques públiques "de manera immediata i efectiva" els 264,964 milions d'euros que hi ha abocat i tots els incentius que ha atorgat als productors cinematogràfics que han rodat a la Ciutat de la Llum. Tot plegat, amb una Generalitat en situació de fallida.

Ignacio Ventura, director general de Projectes Estratègics de la Generalitat Valenciana, va instar les autoritats europees a mantenir en secret 18 apartats i dos annexos sencers de la resolució que considerava confidencials. Sobretot tenien a veure, és clar, amb quantitats de diners que la Generalitat hi havia aportat des que van iniciar-se les obres de la Ciutat de la Llum. La UE reserva aquesta possibilitat a les institucions afectades, però en casos molt concrets. En aquest cas, va negar-se de ple a amagar tanta informació i va comunicar a Ventura que l'anomenat "secret de negocis" no era tan lax.

**Eva Martínez:
"Amb la Ciutat de
la Llum passarà
com va passar
amb Terra Mítica"**